

Περίληψη της γνωμοδότησης του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων επί της πρότασης της Επιτροπής για την έκδοση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1346/2000 του Συμβουλίου περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας

(Το πλήρες κείμενο της παρούσας γνωμοδότησης διατίθεται στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα γερμανικά μέσω του δικτυακού τόπου του ΕΕΠΔ στη διεύθυνση <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 358/09)

1. Εισαγωγή

1.1. Διαβούλευση με τον ΕΕΠΔ

1. Στις 12 Δεκεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1346/2000 περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (στο εξής: «ο προτεινόμενος κανονισμός») ⁽¹⁾. Η πρόταση διαβιβάστηκε στον ΕΕΠΔ για διαβούλευση στις 13 Δεκεμβρίου 2012.

2. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι ζητήθηκε η γνώμη του από την Επιτροπή, καθώς και για το γεγονός ότι στο προοίμιο του προτεινόμενου νομικού μέσου περιλήφθηκε αναφορά στην παρούσα γνωμοδότηση.

3. Σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης του προτεινόμενου κανονισμού, δόθηκε στον ΕΕΠΔ η δυνατότητα να υποβάλει άτυπα σχόλια στην Επιτροπή.

4. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ελάχιστα από τα σχόλια του ελήφθησαν υπόψη στον προτεινόμενο κανονισμό. Παρότι αφιερώνεται πλέον ιδιαίτερο άρθρο στην προστασία δεδομένων, το εγγυητικό πλαίσιο δεν κατοχυρώθηκε στον επιθυμητό βαθμό.

1.2. Στόχοι και πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού

5. Ο προτεινόμενος κανονισμός τροποποιεί τον κανονισμό αφερεγγυότητας προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι αδυναμίες που αποκάλυψε η πρακτική του εφαρμογή ⁽²⁾. Επιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, θεμάτων που σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι αρμόδιο για την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας, την έναρξη της δευτερεύουσας διαδικασίας και τους κανόνες δημοσιότητας που εφαρμόζονται κατά την έναρξη και την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

6. Μεταξύ των προτεινόμενων μέτρων που συνεπάγονται επιπτώσεις στο πεδίο της προστασίας δεδομένων περιλαμβάνεται η υποχρεωτική δημοσίευση των αποφάσεων για την έναρξη ή την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Εξάλλου, η πρόταση ενθαρρύνει και οργανώνει τις διασυννοριακές ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των ενδιαφερομένων.

7. Οι σχετικές δημοσιεύσεις ενδέχεται να αποκαλύπτουν (αμέσως ή εμμέσως) τα στοιχεία ταυτότητας οφειλετών, πιστωτών και συνδίκων που συμμετέχουν στη διαδικασία αφερεγγυότητας. Κατά συνέπεια, εφαρμόζεται η νομοθεσία της ΕΕ περί προστασίας δεδομένων. Ειδικότερα, κατά την επεξεργασία δεδομένων από τους ενδιαφερόμενους στα κράτη μέλη και από τις εθνικές αρμόδιες αρχές εφαρμόζεται η οδηγία 95/46/ΕΚ, ενώ κατά την επεξεργασία δεδομένων από την Επιτροπή μέσω της διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

1.3. Σκοπός της γνωμοδότησης του ΕΕΠΔ

8. Ο προτεινόμενος κανονισμός ενδέχεται να θίγει τα ατομικά δικαιώματα που συνδέονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, σχετικά με τη δημοσίευση στοιχείων προσωπικού χαρακτήρα σε ένα δωρεάν προσβάσιμο από το κοινό διαδικτυακό μητρώο, το οποίο τελεί σε διασύνδεση με τα υφιστάμενα εθνικά μητρώα και διευκολύνει τις διασυννοριακές ανταλλαγές μεταξύ ενδιαφερομένων.

9. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες που κατέβαλε η Επιτροπή προκειμένου να εγγυηθεί την ορθή εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ περί της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού. Ωστόσο, εντόπισε ορισμένες ασάφειες και ανακολουθίες στον τρόπο με τον οποίο ο προτεινόμενος κανονισμός διευθετεί ζητήματα που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

3. Συμπεράσματα

54. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για την έμφαση που αποδίδει ο προτεινόμενος κανονισμός στην προστασία δεδομένων, ταυτόχρονα όμως έχει εντοπίσει ορισμένα σημεία που χρήζουν βελτιώσεων.

55. Ο ΕΕΠΔ συνιστά:

— να περιληφθούν στα προοίμια όλων των προτάσεων αναφορές στην παρούσα γνωμοδότηση

⁽¹⁾ COM(2012) 744 τελικό.

⁽²⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1346/2000 του Συμβουλίου περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (στο εξής: «η πρόταση»).

- το άρθρο 46α του προτεινόμενου κανονισμού να αποσαφηνίζει την αναφορά στην οδηγία 95/46/EK ορίζοντας ότι οι διατάξεις του κανονισμού εφαρμόζονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες εφαρμογής της οδηγίας 95/46/EK
- να θεσπισθούν σαφείς και αποτελεσματικές εγγυήσεις προστασίας για κάθε προβλεπόμενη περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- να αξιολογηθεί η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα του προτεινόμενου συστήματος διαδικτυακής δημοσίευσης των αποφάσεων έναρξης και περάτωσης της διαδικασίας αφερεγγυότητας και να ελεγχθεί η τυχόν υπέρβαση του αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη του στόχου δημοσίου συμφέροντος που επιδιώκεται με την καθιέρωση της υποχρέωσης δημοσίευσης, καθώς και αν ο ίδιος στόχος μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή λιγότερο περιοριστικών μέτρων. Υπό την επιφύλαξη του αποτελέσματος της δοκιμής αναλογικότητας, η υποχρέωση δημοσίευσης πρέπει οπωσδήποτε να περιβάλλεται από επαρκείς εγγυήσεις, οι οποίες θα διασφαλίζουν τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων θιγόμενων προσώπων, την ασφάλεια και την ακρίβεια των δεδομένων και τη διαγραφή των δεδομένων μετά την πάροδο εύλογου χρονικού διαστήματος.

56. Ο ΕΕΠΑ συνιστά επίσης:

- να αποσαφηνισθούν οι πρακτικές λεπτομέρειες του καθεστώτος προστασίας δεδομένων που διέπει τη λειτουργία των εθνικών βάσεων δεδομένων και της βάσης δεδομένων της ΕΕ μέσω της θέσπισης πιο αναλυτικών διατάξεων στους προτεινόμενους κανονισμούς, σύμφωνα με την οδηγία 95/46/EK και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ειδικότερα, η διάταξη μέσω της οποίας θεσπίζονται η βάση ή οι βάσεις δεδομένων πρέπει i) να προσδιορίζει τον σκοπό των εργασιών επεξεργασίας και να ορίζει ποιες είναι οι συμβατές χρήσεις, ii) να ορίζει ποιοι φορείς (αρμόδιες αρχές, Επιτροπή) θα έχουν πρόσβαση σε ποια δεδομένα μεταξύ όσων βρίσκονται αποθηκευμένα στη βάση δεδομένων και ποιοι θα έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν τα δεδομένα, iii) να διασφαλίζει το δικαίωμα πρόσβασης και ορθής ενημέρωσης όλων των υποκειμένων δεδομένων των οποίων τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να αποθηκεύονται και να ανταλλάσσονται, και iv) να ορίζει και να οριοθετεί την περίοδο διατήρησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο ελάχιστο απαραίτητο για την εκπλήρωση του σχετικού σκοπού.
- να θεσπίζονται στην παρούσα πρόταση τουλάχιστον οι βασικές αρχές, μεταξύ των οποίων η αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, οι οποίες θα διέπουν το αποκεντρωμένο σύστημα διασύνδεσης των μητρώων αφερεγγυότητας (ενώ περαιτέρω διασφαλίσεις αναμένεται να θεσπισθούν με την επικείμενη νομοθετική πρωτοβουλία της Επιτροπής για τη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης)
- να ορίζεται το κατά πόσον θα αποθηκεύονται δεδομένα στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Εφόσον υπάρχει τέτοια πρόβλεψη, πρέπει να θεσπισθεί ειδικό εγγυητικό πλαίσιο.

Βρυξέλλες, 27 Μαρτίου 2013.

Giovanni BUTTARELLI

Αναπληρωτής Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων